

کتاب‌های برگزیده و تقدیری دهمین جشنواره کتاب‌های آموزشی رشد

ستاره‌های جشنواره دهم

دبیرخانه سامان‌دهی منابع آموزشی و تربیتی

ویژه جشنواره، جایزه‌ای نقدی معادل ۲۲ میلیون ریال و به کتاب‌های تقدیری، علاوه بر لوح تقدیر، جایزه‌ای معادل هشت میلیون و نهصد هزار ریال اختصاص می‌یافت. طبعاً در مورد جوایز مشترک، این جایزه بین پدیدآورندگان کتاب‌ها تقسیم می‌شد.

مشخصات کتاب‌های برگزیده جشنواره به ترتیب گروه‌های داوری

◀ آموزش و پرورش کودکان استثنایی

داوران این گروه، کتاب «اختلال‌های یادگیری: مبانی، ویژگی‌ها و تدریس مؤثر»، ترجمه حمید علیزاده و همکارانش را از «انتشارات ارسباران»، به دلیل پرداخت همه‌جانبه به موضوع اختلال یادگیری و کامل بودن سبب‌شناسی و همچنین روش‌های درمان و ارائه نمونه‌های مناسب و قابل فهم، به عنوان کتاب تقدیری انتخاب کردند.

همین گروه، تندیس جشنواره و عنوان کتاب آموزشی برگزیده این جشنواره را به دلیل جامع و کامل بودن کتاب، برخورداری از قلم روان و مناسب و قابل فهم برای همه سطوح و پاسخ‌گویی به یک نیاز اساسی جامعه، به کتاب «اختلالات طیف اتیسم»، نوشته سیدعلی صمدی و روی مک کانکی از «انتشارات دوران» اعطا کرد.

◀ اقتصاد، حسابداری و بازرگانی

در این گروه کتاب «مدیریت چه چیز نیست: چگونه مدیریت

دهمین جشنواره کتاب‌های آموزشی رشد، روز هفتم بهمن ۱۳۹۲، با معرفی کتاب‌های برگزیده و تقدیری خود پایان یافت. در این مراسم که با حضور گروه‌هایی از پدیدآورندگان و ناشران کتاب‌های آموزشی، داوران این دوره از جشنواره و مسئولانی از وزارت آموزش و پرورش برگزار شد، ۲۲ کتاب (دو مورد مشترک) عنوان برگزیده و تندیس جشنواره را دریافت کردند، ۲۵ کتاب عنوان تقدیری گرفتند و دو عنوان کتاب نیز جایزه ویژه دهمین جشنواره را کسب کردند.

در شش گروه از گروه‌های سی و پنج‌گانه داوری هم هیچ کتابی به عنوان اثر برگزیده معرفی نشد. همچنین، سه ناشر به عنوان ناشران برگزیده دهمین جشنواره معرفی شدند. انتشارات قدیانی، محراب قلم و مؤسسه فرهنگی برهان - انتشارات مدرسه، سه ناشر برگزیده این دوره بودند. این ناشران بر اساس تعداد کتاب‌هایی که برای دبیرخانه سامان‌دهی فرستاده بودند، تعداد کتاب‌های مناسبشان و تعداد کتاب‌هایی که به فهرست نامزدها یا کتاب‌های تقدیری و برگزیده دهمین جشنواره راه یافته بودند، انتخاب شدند.

در شماره پیشین فصل‌نامه «جوانه» به طور مبسوط به این جشنواره و فرآیند آن پرداختیم و خصوصاً نامزدهای هر یک از گروه‌های داوری را به طور کامل معرفی کردیم. در این شماره به معرفی کتاب‌های برگزیده و تقدیری جشنواره می‌پردازیم.

گفتنی است به کتاب‌های برگزیده، افزون بر لوح تقدیر و تندیس

نکنیم؟»، نوشته **عبدالعظیم کریمی** از «انتشارات عابد» و کتاب «نقشه راه موفقیت در کارآفرینی: خودآموز تدوین طرح کسب و کار (مقدماتی)»، نوشته **کامبیز طالبی و محمدرضا زارع یکتا**، از «انتشارات رشد فرهنگ»، عنوان اثر تقدیری را تصاحب کردند.

«کاربرد آمار در اقتصاد و مدیریت»، نوشته **حمید سپهر دوست** از «انتشارات دانشگاه بوعلی سینا» نیز به دلیل استفاده از منابع قوی و به روز، ویرایش علمی دقیق و منطقی، نثر روان و هم پوشانی قابل توجه با برنامه درسی این رشته در شاخه فنی و حرفه‌ای، به عنوان اثر برگزیده معرفی شد.

◀ برق

گروه داوران برق، با سپاس از «انتشارات نص» به دلیل فعالیت‌های ارزنده‌ای که در انتشار کتاب‌های فنی و حرفه‌ای دارد و با قدردانی از کتاب «نقشه‌های برق صنعتی» تألیف **بهروز احمدی**، تندیس جشنواره و عنوان کتاب برگزیده را به کتاب: «میکروکنترلرهای dsPIC» نوشته **فرزاد مظاهریان**، **محمد مهدی پرتوی فر** و **مهدیه دهاقین** از «انتشارات نص»، به دلیل توجه به مباحث جدید و به روز بودن محتوای کتاب اعطا کرد.

◀ بهداشت و کودکیاری

داوران این گروه، کتاب «مهارت‌های مورد نیاز کودکان برای ورود به مدرسه»، نوشته **احمد عابدی**، **فرزانه مؤمنی** و **آرزو و یاسمن شاه‌میوه‌اصفهان‌ای** از «انتشارات نوشته» را مشمول کسب عنوان تقدیری دهمین جشنواره دانستند.

◀ پیش دبستانی

در گروه پیش دبستانی که در این دوره از جشنواره، بیشترین کتاب‌های مناسب را در خود جا داده بود، دو کتاب عنوان کتاب آموزشی تقدیری و دو کتاب عنوان کتاب آموزشی برگزیده و تندیس جشنواره را از آن خود کردند.

«بازی و تفریح و بازی و ورزش» از «انتشارات مدرسه»، ترجمه **جواد آزمون** و **ماندانا آجودان گرکانی** و «رنگین کمان: انس با قرآن کریم در دوره پیش دبستان» از همین ناشر، تألیف **مسعود تهرانی فرجاد** و همکاران وی، دو کتابی بودند که به عنوان اثر تقدیری شناخته شدند.

اما تندیس جشنواره و عنوان کتاب آموزشی برگزیده در این گروه به دو کتاب: «بیبو بیبو» نوشته **لاله جعفری** از مؤسسه «نشر شهر» و «خروس کلاه مخملی» تألیف **شکوه قاسم‌نیا** از «انتشارات کتاب‌های ارغوانی» رسید.

◀ تفکر، پژوهش و سبک زندگی

در این گروه، مجموعه «کودکان فیلسوف» (شامل خوب و بد یعنی چه؟/ شناخت یعنی چه؟ و من یعنی چه؟) از «انتشارات شهرتاش»، ترجمه **آرزو نیراحمدی**، و کتاب «نوجوانان و رسانه‌ها» از شرکت

«انتشارات فنی ایران» ترجمه **لادن مقیمی اسکویی**، هر دو عنوان کتاب آموزشی تقدیری جشنواره دهم را تصاحب کردند. نوآوری در سبک ارائه و محتوای کتاب و انتخاب مناسب کتاب برای ترجمه، دلیل انتخاب مجموعه کتاب نخست و بومی سازی مثال‌ها و تصویرها و توجه به نیازهای فرد و جامعه امتیاز کتاب دوم و ارتباط خوب هر دو کتاب با برنامه درسی تفکر و سبک زندگی، از ویژگی‌های هر دو شمرده شده است.

◀ جغرافیا

از نگاه گروه داوری جغرافیا، تندیس جشنواره و کسب عنوان کتاب آموزشی برگزیده این جشنواره شایسته «دومین اطلس جغرافیایی دوره قاجار» (شامل نقشه‌های ایران، تهران و قاره‌های جهان در یک صدویست سال قبل)، تألیف **محمدرضا مهندس** بود که به کوشش **جواد صفی‌نژاد**، **غلامرضا سحاب** و **سعید بختیاری** و توسط انتشارات «دنیای جغرافیای سحاب» منتشر شده است. انگیزه بخشی به مخاطبان برای درک جغرافیا، از طریق نقشه‌های تاریخی، مستندسازی فعالیت‌های تاریخی در آموزش نقشه‌های جغرافیایی و رویکرد نو در تولید اطلس‌های جغرافیایی، دلایل گزینش کتاب بیان شده است.

◀ دینی و قرآن

گروه داوری دینی و قرآن، کتاب «سرود آسمانی: آموزش قرآن و زبان وحی» از «انتشارات طلایی» را که تألیف **حمیدرضا حیدری** و همکاران اوست، به عنوان کتاب آموزشی تقدیری جشنواره برگزیده همین گروه تندیس جشنواره و عنوان کتاب آموزشی برگزیده را به «دائرة المعارف قرآن»، تألیف **غلامرضا حیدری ابهری**، از «انتشارات محراب قلم» واگذاشت.

◀ روان‌شناسی

گروه داوری روان‌شناسی عنوان کتاب آموزشی تقدیری جشنواره را به دلیل محتوای خوب، برخورداری از جذابیت و جامعیت در عین مختصر و مفید بودن و کاربردی بودن آن برای گروه‌های گوناگون، به کتاب «افسردگی از الف تا ی» تألیف **محمد کیاسالار** از «انتشارات شبقره» داد.

◀ ریاضی

گروه داوری پنج نفری ریاضی، کتاب «کشف کن! همه ما ریاضیدان هستیم!» ترجمه **مینا مهرورز** از «انتشارات مدرسه» را شایسته کسب عنوان کتاب آموزشی تقدیری دانست. همین گروه کتاب «فرهنگ ریاضی مدرسه»، تألیف **شهرناز بخشعلی‌زاده** از «انتشارات محراب قلم» را شایسته دریافت تندیس جشنواره و عنوان کتاب آموزشی برگزیده تشخیص داد.

◀ زبان عربی

در این گروه عنوان کتاب آموزشی برگزیده و تندیس جشنواره نصیب کتاب «آموزش کامل و مفهومی عربی ۳» (برای رشته علوم

انسائی) شد. این کتاب تألیف **مرضیه سادات مرتضوی**، معلم زبان عربی مدارس تهران و از «انتشارات مشق شب» بود.

◀ زبان و ادبیات فارسی

داوران این گروه از سه سهم خود کمال استفاده را بردند. در این گروه، کتاب «انشا درس روییدن در خود»، تألیف **علی رؤوف** از «انتشارات آبیژ» عنوان کتاب آموزشی تقدیری این جشنواره را به دست آورد.

مجموعه تألیفات **حسین فرخ مهر** در موضوع انشا، یعنی «کلاس انشا» (برای دانش‌آموزان دوره راهنمایی) از «انتشارات نوشته»، «زنگ انشا» (برای دانش‌آموزان چهارم و پنجم دبستان) از «انتشارات عابد»، «انشا و اندیشه» (برای دانش‌آموزان سوم دبستان) از «انتشارات عابد»، «خیال انشا از خانه تا مدرسه» (برای دانش‌آموزان چهارم و پنجم دبستان) از «انتشارات نوشته»، تندیس جشنواره و عنوان کتاب آموزشی برگزیده را به خود اختصاص دادند.

در همین گروه همچنین، مجموعه «به من بیاموزید»، تألیف **عبدالرحمان صفارپور** از «انتشارات مدرسه» عنوان کتاب آموزشی برگزیده و تندیس جشنواره را کسب کرد.

◀ زبان‌های خارجی

این گروه داوری به معرفی کتاب دو جلدی «Magic Phonics» از «انتشارات غزال جوان»، تألیف **مهرداد مولودی** به عنوان کتاب آموزشی تقدیری جشنواره بسنده کرد. نوآوری در روش آموزش، انتخاب فعالیت‌های آموزشی متناسب با نیاز مخاطب و کیفیت مطلوب ظاهری و گرافیکی کتاب، از جمله تصویرسازی و صفحه‌آرایی و چاپ خوب، در کسب این عنوان تأثیر داشته است.

◀ زیست‌شناسی

«فرهنگ‌نامه بدن انسان: راهنمای مصور ساختمان، کارکرد و بیماری‌های بدن انسان»، ترجمه **احمد مختاریان** از «انتشارات طلایی» تنها کتابی بود که توانست نظر داوران این گروه را به سوی خود جلب کند. جامعیت موضوع، توسعه دانش زیست‌شناسی، طیف وسیع مخاطب، حسن انتخاب و کیفیت بالای تصویرها و چاپ کتاب، دلایلی بود که داوران محترم گروه را به تقدیر از این فرهنگ‌نامه واداشت.

◀ طراحی و نقاشی

در این گروه، کتاب «مواد و ابزار هنری ۲»، تألیف **عیسا امیری چولاندیم** از «انتشارات کتاب آبان» بود که توانست تندیس جشنواره و عنوان کتاب آموزشی برگزیده جشنواره را به دست آورد.

◀ علوم تربیتی

گروه داوری علوم تربیتی، در بین کتاب‌های این رشته، استحقاق کتاب «ارزشیابی توصیفی یعنی بازخورد مؤثر»، ترجمه **طاهره رستگار** از انتشارات «منادی تربیت» را برای کسب عنوان کتاب

آموزشی تقدیری جشنواره بیش از بقیه دانست.

◀ فیزیک

گروه داوری فیزیک، تندیس جشنواره و عنوان کتاب آموزشی برگزیده این جشنواره را بین دو کتاب تقسیم کرد: «الکتریسته ساکن» از «انتشارات فاطمی»، تألیف **محمود حسینی اردستانی** و همکاران، و کتاب «دانش‌آموز و کتاب کار فیزیک ۱ و آزمایشگاه»، تألیف **روح‌الله خلیلی بروجنی** از «انتشارات گل‌واژه» دو کتابی بودند که جایزه نخست جشنواره را در گروه فیزیک با هم تقسیم کردند.

◀ کار و فناوری

گروه داوری کار و فناوری، عنوان کتاب آموزشی تقدیری جشنواره را شایسته دو کتاب دانستند:

■ «مسئله‌های مقدماتی المپیاد کامپیوتر»، تألیف **یاسر و هادی احمدی فولادی** از «انتشارات فاطمی»، به دلیل توجه به فرایند حل مسئله، عمومیت تألیف و قابل استفاده بودن کتاب برای طبقات مختلف؛

■ «سازه‌ها»، تألیف **نوید اصلانی** از «انتشارات کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان»، به دلیل توجه به فرایند تولید محصولات فناوری، تصویری بودن و خودآموز بودن کتاب.

داوران این گروه اما، تندیس و عنوان کتاب آموزشی برگزیده جشنواره را به دلیل توجه به برنامه درسی، استناد به مراجع علمی، متن روان و سلیس و انتخاب تصویرهای مناسب به کتاب «مدیریت پایگاه داده به کمک ACCESS و SQL Server»، تألیف **حبیب فروزنده‌دهکردی** از «انتشارات عابد» تقدیم کردند.

◀ کتاب مرجع

در این گروه «فرهنگ‌نامه طلایی نوآموز» از «انتشارات طلایی»، عنوان کتاب آموزشی تقدیری را از آن خود کرد. اما «فرهنگ‌نامه طلایی کلید دانش» از همین ناشر، تندیس جشنواره و عنوان کتاب آموزشی برگزیده را به دست آورد.

◀ کشاورزی

در نگاه گروه داوران کشاورزی، کتاب «هیدرولیک ماشین‌آلات»، ترجمه **کورس ضیایی** از شرکت «انتشارات فنی ایران»، به دلیل استفاده از تصویرها و نگاره‌های مطلوب، تطابق با محتوای آموزشی، صفحه‌آرایی مطلوب و نگارش مناسب و هماهنگ با محتوای درس‌ها، شایسته عنوان کتاب آموزشی تقدیری این جشنواره بود.

اما کتاب «کنترل و گواهی بذر»، تألیف **فرشید قادری فر** و **افشین سلطانی** از «انتشارات جهاد دانشگاهی مشهد»، به دلیل تناسب خوب مطالب با محتوای درس‌ها، رعایت اصول آموزشی، توجه به عملیات آزمایشگاهی و کارگاهی، و عنایت به موضوع ارزشیابی، این شایستگی را داشت که تندیس جشنواره و عنوان

کتاب آموزشی برگزیده را تصاحب کند.

◀ گرافیک و عکاسی

در این گروه، کتاب «گذار عکاسی به دنیای دیجیتال»، تألیف **ترانه امضایی امیرخیز** از «انتشارات ناقوس»، تدیس جشنواره و عنوان کتاب آموزشی برگزیده جشنواره را ربود و بالاتر از همگان ایستاد.

◀ مدیریت خانواده

اعضای محترم این گروه داوری، کتاب «۳۶۵ روز با غذاهای گیاهی ایرانی»، تألیف **رسول حیدری و محمد دریایی** از «انتشارات سفیر اردهال» را بیش از بقیه مستحق دریافت تدیس و عنوان کتاب آموزشی برگزیده جشنواره یافتند.

◀ مطالعات اجتماعی

اما گروه داوری مطالعات اجتماعی، ضمن تقدیر از دیگر کتاب‌های خوب گروه، به این نتیجه رسید که عنوان کتاب آموزشی تقدیری جشنواره را تقدیم کتاب «بیت‌المقدس»، تألیف **جعفر ربانی** از انتشارات مدرسه کند.

همین گروه تدیس جشنواره را به دست **لیلی فرهادپور**، مؤلف کتاب «به دنبال کاغذ اخبار» از «انتشارات قنوس» سپرد. این گروه دلیل خود را برای اعطای عنوان کتاب آموزشی برگزیده به این کتاب، نوگرایی در سازمان‌دهی محتوا و بیان موضوعی تاریخی - اجتماعی به‌شکلی بدیع و ترکیبی از داستان و مستند، توضیح واژه‌های خاص و مشکل به‌شکلی ظریف و در حاشیه متن، و استفاده از تصویرگری مناسب شمرده است.

◀ معماری و نقشه‌کشی

علمی و به‌روز بودن محتوا، تدوین کتاب در راستای برنامه درسی رشته، روان و ساده‌فهم بودن متن، و انتخاب تصویرها و نقشه‌های متناسب با محتوا نیز موجب شد کتاب «طرح معماری؛ طراحی خانه مسکونی»، تألیف **ناهیدصادقی پی** از «انتشارات فاطمی»، تدیس جشنواره و عنوان کتاب آموزشی برگزیده جشنواره را در این گروه کسب کند.

◀ مکانیک

در گروه مکانیک هیچ‌یک از کتاب‌ها قادر به ربودن تدیس جشنواره نشدند، اما سه کتاب عنوان کتاب تقدیری گروه را از آن خود ساختند: «بازسازی و تکنولوژی بدنه خودرو»، تألیف **شهرام و عالیه امینیان و حمیدرضا ثابت‌نژاد**، از «انتشارات سازمان فنی‌وحرفه‌ای کشور»؛ «راهنمای کاربردی Auto CAD 2012»، تألیف **نیما جمشیدی** و همکاران از «انتشارات عابد» و «مهرگان قلم»؛ و «فرزکاری، مته‌کاری، کام‌کنی و ابزارهای عمومی»، تألیف **محمدعلی نیکنام** از «انتشارات فدک ایساتیس».

◀ مواد

گروه داوری مواد کتاب «شیمی عمومی مدرن (جلد ۱)»، تألیف **محمدرضا ملاردی** از «انتشارات مبتکران و پیشروان» را تنها

کتابی دانست که می‌تواند عنوان کتاب آموزشی تقدیری دهمین جشنواره کتاب آموزشی رشد را روی جلد خود حک کند.

◀ موسیقی

اما در گروه موسیقی، کتاب «فرهنگ آهنگ‌سازی»، تألیف **علیرضا مشایخی** از «انتشارات سوره مهر» بود که تدیس و عنوان کتاب آموزشی برگزیده جشنواره را شکار کرد.

◀ نمایش، سینما و انیمیشن

از نگاه داوران این گروه، کوشش‌های مؤلف کتاب «مبانی تدوین»، **همایون ابراهیمی**، این ارزش را داشت که عنوان کتاب آموزشی تقدیری جشنواره را به‌خود اختصاص دهد تا به این ترتیب، «انتشارات اتحاد» نیز با دستی پر از دهمین جشنواره بازگردد.

◀ هنر عمومی

گروه داوری هنر عمومی جایزه و عنوان کتاب آموزشی برگزیده این گروه را بین دو کتاب تقسیم کرد: «بخوان با من، بساز با من»، تألیف **سودابه سالم** از «انتشارات سوره مهر» و «زیبایی‌شناسی نقاشی کودکان: روند تکامل تصویری نقاشی کودک»، تألیف **رسول معرک‌نژاد** از «انتشارات نوشته». گروه داوران ترکیب هنرهای دیداری و شنیداری، بومی‌سازی سازه‌ها و انتشار شایسته را از دلایل انتخاب کتاب نخست، و انجام پژوهش مبتنی بر کلاس و آثار هنری دانش‌آموزان، برخورداری از تجربه به‌جان زیسته محقق و مؤلف کتاب به‌عنوان دبیر هنر، و فراهم کردن منبعی پژوهشی برای همکاران با هدف تحلیل نقاشی‌های دانش‌آموزان را از دلایل گزینش کتاب دوم برشمرد.

◀ گروه‌هایی که برگزیده و تقدیری نداشتند

بین گروه‌های داوری دهمین جشنواره کتاب‌های آموزشی رشد، شش گروه اثر برگزیده نداشتند. گروه‌های داوری تاریخ، تربیت‌بدنی، زمین‌شناسی، شیمی، علوم تجربی، و فلسفه و منطق که هیچ کتابی را به‌عنوان اثر برگزیده یا تقدیری معرفی نکردند.

◀ بخش جوایز ویژه

در بخش جوایز ویژه که از دهمین جشنواره کتاب‌های آموزشی به پیشنهاد گروه‌های داوری و موافقت کمیته علمی جشنواره اهدا می‌شود، دو کتاب به‌عنوان کتاب برگزیده دهمین جشنواره معرفی شدند:

■ «نابینایی و زندگی مستقل»، تألیف **مریم اصغری** از «انتشارات آوای نور» به پیشنهاد گروه داوری آموزش و پرورش کودکان استثنایی، به‌دلیل طرح مسائل مهم مربوط به گروه نابینایان و بیان بسیار خوب و به زبان ساده توسط نویسنده روشن‌دل کتاب.

■ «۱۰۰۱ اختراع، میراث مسلمانان در جهان ما»، ترجمه محمد کرام‌الدینی و همکاران از «انتشارات طلایی» به پیشنهاد گروه داوری کتاب مرجع، به‌دلیل توجه و اهتمام ویژه به موضوع تمدن اسلامی و دستاوردهای آن.